

میثاق

دفتر اول

وقعه

علی الصغر عطاء رحمه الله

عنوان: عطaran طوسی، علی اصغر، ۱۳۴۳-
مؤلف: علی اصغر طوسی؛ میراث حیات / نویسنده علی اصغر عطaran طوسی؛
ویراستر: علی اصغر طوسی،
مشخصات نشریه: اسلام شهر زندگی، ۱۴۰۳،
مشخصات ظاهری: چاچ ۱۴/۵/۲۵ اس.م.
شایک ج ۱: ۹۷۸-۶۲۲-۹۱۵۰۴-۰۰-۵
شایک ج ۲: ۹۷۸-۶۲۲-۹۱۵۰۴-۱-۲
شایک ج ۳: ۹۷۸-۶۲۲-۹۱۵۰۴-۲-۹
وضعیت فهرست‌تلویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.

مندرجات: ج. ۱. وقفنامه. - ج. ۲. نذرنامه. - ج. ۳. وصیت‌نامه.

موضوع: وقف

وقفنامه‌ها -- ایران -- فرم‌ها

Endowment documents -- Iran -- Forms*

نذر -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

Votive offerings -- Religious aspects -- Islam

وصیت و وصیت‌نامه‌ها -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

Wills -- Religious aspects -- Islam

وصیت و وصیت‌نامه‌ها -- ایران -- فرم‌ها

Wills -- Iran -- Forms

رده بندی کنگره: BP193/۲

رده بندی دیجیتال: ۲۹۷/۳۷۲

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۹۶۳۰۵۸۸

اطلاعات رکورد کتاب‌شناسی: فیبا

دفتر وقفيه

مترجم: علی اصغر عطaran طوسی

ویراستور: میسنه قادری

مدیر هنری: سعیده پیری

فهرست

۱	مقدمه ناشر
۱۱	مقدمه اندیشکده
۱۵	یک: آیات و روايات وقف
۱۹	دو: وقف در سیره ارشاد اللہ
۲۹	سه: مسائل وقف
۳۳	چهارم: کل و بیمه های وقف
۳۹	پنجم: برگ و قفلمه
۴۸	اندیشکده یک نگاه

مقدّمه ناشر *

شكل‌گیری زندگی گوارا و پر از آرامش و سکون، آرزوی همه انسان‌ها در طول تاریخ بوده و هست. از اندیشمندان و فرهیختگان گرفته تا اساتید و مشاوران و تا والدین و مربیان ... به ویژه رهبران الهی، همواره تلاش کردند راه‌های دستیابی به چنین آرمان بشری را شناسایی و پیاده‌سازی کنند.

تلاش برای رسیدن به آرامش و دستیاری از اضطراب و دلواپسی، تلاشی ارزشمند و متفاوت با دیگر تلاش‌های است. درین آرمان آرامش و آسایش، روح و جسم انسان، شاداب می‌شود و نشاط و سرحالی در لحظه لحظه زندگی، جریان می‌یابد.

در تجربه بشری، هر کانون خانواده و حتی هر فرد اینها و جمهه همت خود را صرف شناسایی راه‌های استقرار سلامت و تندرستی در زندگانی و دستیابی به آرامش و اطمینان در حال و آینده خود می‌کند.

اینکه چگونه و از چه راه‌هایی می‌توان آرامش را به خانه و جامعه برگرداند و سلامتی را در تمام عرصه‌ها اعم از جسمی و معنوی و فکری، اقتصادی و اجتماعی، تضمین کرد و از هرگذر آن، شاهد یک زندگی به دور از تلاطم و اضطراب و تنفس بود، رسالتی است که انتشارات آرمان شهر زندگی با پساعت ناچیز خود، شناسایی و معرفی آن را به گروه‌های مختلف جامعه بر عهده گرفته است.

«انتشارات آرمان شهر زندگی» افتخار دارد که زبان گویا و آینه تمام‌نمای ایده‌ها و افکار نو در حوزه سبک زندگی سالم و پر نشاط از سوی نویسنده‌گان و پژوهشگران کشور و بلکه هر نقطه از جهان باشد. در این انتشارات، تلاش خواهیم کرد آنچه در سبک حیات و مماث انسان‌ها - با تنوع خواسته‌ها، باورها و آرمان‌ها - مؤثر و مفید است، عرضه کنیم و ویترینی باشیم برای عرضه بهترین

الگوهای ایده‌ها در خصوص برترین سبک‌های زندگی؛ ان شاء الله .
سلسله دفاتر حاضر - میراث حیات شامل وقف‌نامه، نذر‌نامه و وصیت‌نامه -
که با همت اندیشکده آرمان شهر معنوی و پس از مطالعه و بررسی نمونه‌های
مشابه، همراه با نوآوری و در عین حال دقت‌های حقوقی، تدوین گردیده است،
گامی برای اصلاح سبک حیات و ممات، و ایجاد آرامش و رفاه در میان خانواده و
جامعه پیش‌بینی می‌شود. امیدواریم این سلسله تلاش‌ها، به شادابی و نشاط
خانواده، کمک کند و رضایت‌مندی همگانی را در تحقق حیات طیبه - زندگی به
سبک بندگی^۱ - در پی داشته باشد ان شاء الله .

انتظار می‌رود برای هر گونه مشاوره در حوزه سبک زندگی، تنظیم وقف‌نامه،
نذر‌نامه و وصیت‌نامه و نیز آگاهی از تولیدات اندیشکده و انتشارات، از طریق
تلفن (۰۹۳۹۰۹۵۶۰۸۵) یا وبگاه www.sabke24.com با ما ارتباط بگیرید.
بی‌صبرانه پذیرای ارتباط شما و پیشنهادات ارزشمندانه هستیم.

انتشارات آرمان شهر زندگی

۱- تبیین و معرفی الگوی حیات طیبه یا زندگی به سبک بندگی - در قالب الگوی ۲۴ - از مهم‌ترین پژوههای «اندیشکده آرمان شهر معنوی» از روزهای نخست شکل‌گیری بوده و هست. در همین راستا، سلسله ۱۴ جلدی کتاب‌های «درباره زندگی» توسط اندیشکده تدوین، چاپ و انتشار گردید. شما می‌توانید این مجموعه فاخر را از انتشارات آرمان شهر زندگی تهیه کنید.

مقدّمه اندیشکن

خدا! احیات من را به سبک زندگی محمد و آل محمد^(ع) تغییر بده
وممات من را به سبک مرگ محمد و آل محمد^(ع) قرار ده!

بهترین زندگی از آن کسی است که
مردم را پرتو احسان و نیکی او زندگی کنند.^۲
امام علی^(ع)

تجربه زندگی در کنار دیگران و به همراه خویش تر، تعریف خوشبختی دیگران
در زندگی خود، تجربه‌ای زیبا و متفاوت است.
چه بسیار انسان‌هایی که در تنها‌ی خود غرق شده‌اند خود را دیدند و دیگران
راندیدند!

چه بسیار افرادی که جز به خود و خواسته‌های خود فکر نکردند و همه چیز را
در چارچوب مصالح خود، خواستند!

در این میان اما خوشابه حال آنانی که برای رسیدن به اوج سعادت و خوشبختی،
رشد و تعالی مادی و معنوی هم‌نوعان (اعم از بستگان، همسایگان، دوستان،
مستمندان و بلکه تمام مخلوقات الهی و اعضای خانواده او) برایشان مهم و حیاتی
است.

آنان لذت زیستن در کنار دیگران را با هیچ متعای دیگری معاوضه نمی‌کنند و
از بودن در کنار هم‌دیگر و کاهش آلام و درمان دردهای هم‌نوع خویش بهره
می‌برند و کام می‌جوینند.

۱- اللهم اجعل مخياي مخياي محمد و آل محمد^(ع) و ممات محمد و آل محمد^(ع). زيارت عاشورا.
۲- امام علی^(ع): أحسن الناس غيشاً مَنْ غاشَ النَّاسَ فِي فُضْلِهِ. غرالحکم، ح. ۳۰۵۸.

وقف، سنت ماندگار برای خدمت و یاری به محرومان و نیازمندان جامعه است.

قصه وقف، قصه هم دردی و همنوایی با دیگران (هموطنان و بلکه همنوعان در گوشه و کنار جهان) است.

قصه وقف، قصه تلاش برای ایجاد شادی و لبخند بر لبان دیگرانسان هاست. مال و امکانات در اختیار ما، هوش واستعداد، موقعیت شغلی، اعضا و جوارح، سلامت جسمی و روحی ما و بلکه وجود یکایک اجزای هستی، نعمت‌های الهی در دستان من و تو هستند. شکرانه آن، استفاده صحیح از این موهبت‌های خداوندی است.

اگر هزینه زندگی و افراد تحت تکفل خوبیش را کنار بگذاریم، شایسته است بخشی از اموال و دارایی‌های مازاد زندگی را صرف کارهای خیریه و عام المنفعه کنیم تا نه تنها گره از کار دیگران بگشاییم که دنیا و آخرت خود را بیمه کنیم. بی‌شک، ثواب بخشش اموال در زمان حیات، به مراتب بیشتر از اهدای آنها پس از مرگ است؛ بنابراین،

اگر برایت سلامتی و سعادت انسان‌ها به‌ویژه خود، همسر، فرزندان و پدر و مادرت، مهم است؛

اگر ازدواج جوانان با مشکل مواجه شوند و آنان توان شکل‌دهی یک زندگی خوب و شایسته را ندارند؛

اگر گروهی از مردم، سرپناه مناسبی برای زندگی ندارند و آنان در پی تهییه یک مسکن مناسب هستند؛

اگر گره به کار زندگی آنان افتاده و شغل و درآمد مناسبی ندارند یا پول لازم برای درمان دردها، در اختیار ندارند؛

اگر فرهنگ و دین مردم به‌ویژه جوانان، به خطر افتاده و نیازمند تدبیر شایسته و مشارکت همه است؛

و بالاخره، اگر سامان یابی مسائل کشور، هموطنان و بلکه همنوعان در سراسر جهان، دغدغه توسطت؛

دست به کار شو و با وقف اموالت، به این اهداف مهم برس و در خدمت خلق خدادارآواز این طریق، خودت رو محبوب دل‌ها کن و در نتیجه محبوب خدا شو چرا که خدای متعال در حدیث قدسی می‌فرماید: «مخلوقات، عیال و خانواده من هستند. هر کس به اعضای خانواده من بیشترین لطف را بکند یا بیشترین

گام را در مسیر رفع حاجت و نیاز آنان بردارد، نزد من از همه محبوب تر است»^۱. «اندیشکده آرمان شهر معنوی» در راستای گسترش و عمق بخشی آرمان‌های اصیل اسلامی در زندگی روزمره شهروندان، شعار کلیدی خود را، زندگی به سبک بندگی انتخاب نمود.

اندیشکده براین باور است که زندگی انسانی جز در پرتو بندگی خداوند و تلاش برای کسب رضایت او معنا و مفهومی ندارد، چنان‌که بندگی او نیز جز در گرو یک زندگی گوارا، شرافتمندانه، نوآمد و فراشمول در گستره نیازهای مادی و معنوی بشر به دست نمی‌آید.

در حقیقت، حیات مؤمنانه بر پایه زندگی پیامبر گرامی خدا^(ص) و اهل بیت گرامی او^(ع)، مملو از تلاش و کوشش همراه با نشاط و شادابی در ساحت فردی و خدمت به خلق خداوند در ساحت اجتماعی است.

بنابراین، اگر تمام حرکات و سکنات فرد در ظرف شبانه‌روز -اعم از دغدغه‌های شغلی، مناسبات اجتماعی، نیایش و ارتباط رودرورو با خدای متعال و... بهداشت و تغذیه، خدمات اجتماعی، نیایش و ارتباط رودرورو با خدای متعال و... به فراخور توان و آگاهی فرد -در ساختار بندگی خدا و باهدف جلب رضایت‌مندی او انجام پذیرد، حیات محمد و آل محمد محقق یافته، و این خواسته مهم و بی‌نظیر (خدایا! حیات من را به سبک زندگی محمد و آل محمد^(ع) تغییر بده)^۲ در زندگی من و شما، عملی شده است.

همچنان که اگر حرکت به سوی یک مرگ راحت با خیالی اسوده و عاری از هر گونه بدھکاری و وامداری به دیگران (حق‌الناس) و با حداقل کوتاهی در قبال دستورات الهی (حق‌الله) انجام پذیرد - بهویژه اگر مرگ فرد در اوج عزت و سربلندی یعنی شهادت در راه خدا، نصیب انسان گردد - بی‌تردید، دعای او (خدایا! مرگ من را به سبک مرگ محمد و آل محمد^(ع) قرار بده)^۳، به اجابت رسیده و مرگ و ممات وی، رنگ و بوی اهل بیتی گرفته است.

ازین‌رو، اندیشکده آرمان شهر معنوی در راستای طراحی و توسعه الگوی زندگی مؤمنانه در صدد تدوین دفاتری ویژه وصیت، وقف و نذر برآمد تا از خلال ارائه راهنمایی و مشاوره به افراد نیکوسرشت و بلند‌همت - که در صددند با وقف برخی از اموال خود و نذر اموال و دارایی‌های خویش و یا وصیت

۱- الخلق عبالي فاختهُم إلَي الظفَّهُم بهم وأشعاعهم في خوانجهم. کاف، ج ۱۰، ص ۱۹۹.

۲- اللَّهُمَّ اخْلُقْ مُخْبَأِي مُخْبَأِي مُخْفَى مُخْفَى آلَ مُحَمَّدٍ^(ع). زیارت عاشورا.

۳- اللَّهُمَّ اجْعَلْ ... مَمَاتِي مَمَاتِي مُحَمَّدٍ آلَ مُحَمَّدٍ^(ع). زیارت عاشورا.

بخشی از سرمایه خویش تا سقف ثلث اموال، در مسیر کارهای عام‌المنفعه و خیرخواهانه، بابی دیگر برای دستیابی به اوج خوشبختی و لذت دنیوی بگشایند - گامی و لو ناجیز در مسیر گسترش و پیاده‌سازی حیات طیبه در سطح جامعه ایمانی بردارد.

دفتر اول از سلسله میراث حیات را به وقف‌نامه اختصاص دادیم تا از خلال آشنایی با آیات و روایات وقف و بررسی مسائل آن، زمینه را برای تکمیل برگه وقف‌نامه به‌گونه‌ای جامع و شایسته فراهم آوریم ان شاء الله

اندیشكده آرمان شهر معنوی
علی‌اصغر عطاران طوسی

